

[Birgitte Husmark]

Jeg vil gerne starte med at takke udenrigsministeren for det fyldige svar.

Når SF har ønsket at opretholde forespørgslen på trods af opfordringen i Udenrigsudvalget om at trække den, er det selvfølgelig sket efter grundig overvejelse.

Det er rigtigt, at vi i Udenrigsudvalget havde et samråd den 30. oktober, og dér fik vi en redegørelse af udenrigsministeren. Men der er det problem med et samråd i et udvalg, at det er et lukket forum, og man kan ikke citere frit, hvad der er blevet sagt, og hvad der er blevet diskuteret. En af begrundelserne for, at vi fastholder vores forespørgsel, er, at vi vil være sikre på, at de ting, vi tager op her, ikke vil volde nogen problemer af konfidentiell art.

Det er også rigtigt, at når vi har ønsket denne debat, så er det i lyset af, at vi mener, at der er behov for løbende at diskutere, hvordan udvælgelsen af samarbejdslande foregår. Jeg vil minde udenrigsministeren om, at han ved rådmødet i 1989 sagde, at han var indstillet på, at dette landevalg kunne diskuteres løbende.

Det er helt klart, at vi har accepteret, at yderligere valg af programsamarbejdslande udskydes. Ministeren må gerne i god tid advisere os om, hvornår man nærmer sig en konklusion, sådan at Folketinget og offentligheden løbende kan blive orienteret, inden det næste valg skal foretages. Men tænkepausen skal selvfølgelig udnyttes, og det er vi også helt sikre på at man vil gøre i Danida.

Efter anmeldelsen af denne forespørgsel har vi jo i Folketinget modtaget situations- og perspektivanalyser vedrørende endnu 10 lande, og en del af Udenrigsudvalgets medlemmer har hørt udenrigsministerens indlæg om demokrati og udvikling på rådskonferencen i forgårs. Begge dele bestyrker os i SF i, at der stadig er mange ting, der bør diskuteres med hensyn til udmøntningen af de principper for ulandsbistand, som Folketingets flertal nedfældede i beretningen i maj 1989, og som SF bestemt ikke er uenig i, men som vi ønsker strammet og præciseret i den måde, de udmøntes på.

Ministerens svar har ikke umiddelbart gjort dette behov for præcisering mindre. For SF er det et hovedmål, at ulandsbistanden når de fattigste mennesker i de fattige lande; for at det skal kunne lade sig gøre, er ikke alene valget af modtagerland vigtigt, men samtidig er det nødvendigt at analysere, hvilke former for bistand

der gavner hvilke befolkningsgrupper, og endelig er det nødvendigt at danne sig et overblik over, om samfundsforholdene i et givet land er af en sådan karakter, at nok så gode projekter kun vanskeligt eller måske slet ikke vil nå den målgruppe, man havde tænkt sig.

For at blive mere konkret vil jeg gerne starte med øjnene i bakspejlet og se på valget af Thailand som programsamarbejdsland. Dette land ligger som bekendt ved den øverste grænse af det, som Udenrigsudvalgets flertal mente kunne berettige til bistand, og valget af dette land vakte voldsom kritik bl.a. på grund af den høje bruttonationalindkomst pr. indbygger, men også på grund af en meget høj vækstrate og massiv bistand fra mange andre donorlande. Argumentationen fra udenrigsministerens side for valget af Thailand var først og fremmest, at det var de såkaldte fattigdomslommer, som det i hvert fald også var meningen at bistanden skulle tilgodese. Her vil jeg gerne udtrykke min bekymring med hensyn til, hvad der overhovedet er sket på dette område: Er der foretaget en identificering af projekter, der er målrettet til den fattigste befolkning i de nævnte områder? Det; jeg har hørt om, er udelukkende satsning på storskalaindustrien.

Men også for mindre velhavende lande gælder det, at der er voldsomme indkomstforskelle; det gælder for mange af de ti senest foreslåede lande, og det vil også være tilfældet, hvis vi i Folketinget f.eks. beslutter, at Namibia skal være et hovedmodtagerland. I gennemgangen af de foreslåede lande er der peget på en bred vifte af mulige projekter, men det, der mangler, er en præcisering af, hvilke former for projekter der vil få førsteprioritet, og hvilke befolkningsgrupper de forskellige former for projekter vil gavne.

For SF er det vigtigt, at bistand på sundhedsområdet, bistand til uddannelse, bistand til at skaffe rent vand og selvforsyning med fødevarer sættes meget højt på ranglisten over mulige projekter. Disse former for bistand retter sig mod menneskers basale behov, og dermed vil man også sikre, at kvinderne i modtagerlandene kan få mærkbar gavn af bistanden og kan blive aktivt medvirkende i udviklingen af det samfund, der også er deres.

Det andet principielle synspunkt, jeg godt vil bringe ind i debatten, er, hvordan et lands overholdelse af menneskerettigheder kan blive af-